

Anders examineren?

Op het VO-congres hield Paul Rosenmöller een pleidooi voor herijking van de examinering in het voortgezet onderwijs. De VO-raad hoopt dat het debat hierover zal leiden tot een zorgvuldig proces én concrete stappen naar verbetering. Maar wat wordt er zoal gezegd in dat debat?

Christiane Beaumont, afdelingsleider vwo Charlemagne College, Landgraaf:

‘Centraal examen is onnatuurlijke blokkade’

‘Ik verlang al twintig jaar naar deze ontwikkeling. Ik heb mij altijd bezig gehouden met onderwijsvernieuwing, maar helaas vormde het centraal schriftelijk examen tot nu toe een horde die niet genomen kon worden. Er is bij docenten veel enthousiasme voor projectonderwijs en het aanleren van vaardigheden. In de onderbouw wordt hier werk van gemaakt, maar zodra het centraal examen in zicht komt, wordt dat het doel in plaats van een meetmiddel. Er wordt dan vooral naar het examen toegewerkt. Dat is erg jammer, want in de vervolgopleiding spelen die vaardigheden vervolgens weer een grote rol. In die zin vormt het centraal examen een onnatuurlijke blokkade tussen het onderwijs in de onderbouw van de middelbare school en het vervolgonderwijs.’

Anouk Gielen, voorzitter LAKS:

‘Schoolexamen mag meer nadruk krijgen’

‘Het centraal examen is samengeperst in een periode van twee weken in mei. Dat legt veel druk op het examen. Meerdere examenmomenten per jaar zou die druk verlichten. Daarnaast zal meer flexibiliteit, zoals modulaire examinering, het makkelijker maken voor

leerlingen om vakken op een hoger of lager niveau af te ronden. Ten derde willen we graag de verhouding tussen centraal examen en schoolexamen ter discussie stellen. Waarom is dat vijftig-vijftig? Het schoolexamen mag van ons meer nadruk krijgen.’

Arnold Koot, directeur Wolfert Tweetalig, Rotterdam:

‘Waarom niet in groepjes van vier examen doen?’

‘Als regelluwe school passen we al examens aan. Zo maken bijna al onze leerlingen gebruik van de mogelijkheid voor Engels het International Baccalaureate-examen te doen in plaats van het centraal examen. Via een conversietabel worden de examencijfers berekend. Havoleerlingen kunnen op vwo-niveau examen doen in Chinees. Ik ben voor-

stander van het innoveren van examens. Waarom zou je bijvoorbeeld niet in groepjes van vier examen doen? Dat sluit beter aan bij de werkelijkheid dan individueel leerstof reproduceren. Wel vind ik dat het niveau gewaarborgd moet zijn. Ik ben niet voor een vwo-diploma met een paar vakken op havoniveau.’

Diederik de Bruijn, vader:

‘Onderwijs moet niet gaan om de toets’

‘Herijking van de eindexamens in het voortgezet onderwijs zie ik als een stap op weg naar een nieuw onderwijssysteem. Mijn kinderen zitten nog op de basisschool. Iedereen die ik erover spreek, ouders en leerkrachten (basisonderwijs), zien het Finse systeem als een uitstekend voorbeeld van hoe het zou moeten, maar niemand durft de eerste stap te zetten. Om iets te leren, is intrinsieke motivatie nodig. Maar als we het belangrijk vinden dat kinderen slagen voor een toets, dan leren ze alleen voor de toets. Volgens mij zijn we doorgeslagen in wat we willen dat onze kinderen bereiken. Kinderen moeten zich kunnen verdiepen in wat hen echt interesseert. Wat je leuk vindt, daar ben je meestal ook goed in.’

Ron Bormans, voorzitter College van Bestuur Hogeschool Rotterdam:

‘Te grote kloof tussen havo en hbo’

‘We zien nu een te grote kloof tussen de kennis en kunde van leerlingen die van de havo komen, en de eisen die het eerste jaar van het hbo aan hen stelt. Dat klemt, omdat de havo is ontworpen om jonge mensen toe te rusten voor het hbo. Meer en meer lossen we dat op met extra toelatingseisen en remediërende programma’s. Of niet: te veel jonge mensen vallen bij ons in het eerste jaar uit. Het flexibiliseren van het examen gaat deze kloof niet oplossen. Wel zie ik er iets in om samen het ontwerpproces van het eindexamen verder te professionaliseren.’

Ton Heerts, voorzitter MBO Raad:

‘Basisniveau blijft belangrijk’

‘Meerdere afnamemomenten van het examen in het voortgezet onderwijs betekent ook meerdere instroommomenten in het mbo. Dat is een goed streven in het kader van maatwerk, maar of het organisatorisch haalbaar is, is een tweede. Er zullen per persoon ontwikkelpunten zijn, omdat straks de ontwikkeling

van leerlingen verschillend is. Dat maakt het voor de onderwijsteams niet eenvoudiger, maar het is wel de toekomst omdat we leerlingen moeten blijven prikkelen. Met opdrachten en extra aandacht moeten we er dan samen voor zorgen dat het basisniveau op orde blijft. Dat is internationaal gezien namelijk wel een *must*.’